

др Бранко Ж. ЉУТИЋ
професор финансија
овлашћени ревизор

БАНКАРСКА КРИЗА ДЕПОЗИТА НА КИПРУ: СЕКВЕСТРАЦИЈА, НАЦИОНАЛИЗАЦИЈА, ОПОРЕЗИВАЊЕ, КОНВЕРЗИЈА ДЕПОЗИТА У АКЦИЈЕ

„Где нестјаје право, настјаје тиранија.“

Резиме

Овај рад истражује правни и регулаторни оквир банкарске, финансијске, економске и политичке кризе депозита, банкарској, финансијској, економској и политичкој система на Кипру. Користећи релативно уско фокусиран аналитички оквир бави се аспектима могућности експлицитног опореживања банкарских депозита, њиховом секвестрацијом, предвиђеним конверзијама великих депозита у акционарски капитал банака. Преходно је изненада наметнут и неочекиван дневни ред базиран на арбитрарној доминацији политике над правом и економском логиком слободне тржишне базиране на снажним институцијама и концепту владавине права. Даља истраживања указују да диференцирани процес према коме ће се гарантовати депозити изнад 100.000 евра, уз конвертовање веће обима депозита изнад тој лимита у акције банака које више нису оперативне и стварно су блокиране и банкротирале у суштини најбољи пут у њако. Марксистички теоретичар и државник В. И. Лењин је у својој сеници дефинисао да се „Европом шири баук, баук комунизма“. Иновирани и адаптирани максима Гласи – „У Европи се шири баук банкарских депозита без покрића, иако да се и глобално шири

свјих од краха банака и банкарских система“. Наша исцрпљивања нуде закључак да сузбијање прања новца, борба против корупције треба да буду предмет глобалне високо координиране борбе против овог типа криминала, јер у суштинском плану највише немају никакве сврхе. Националне централне банке, Европска централна банка, институције монетарне, банкарске, надзорске и регулационе контроле су се показала потпуно неефективним и неефикасним током претходних пет година. Кризу треба посматрати у светлу растућих неокривених буџетских дефицита, који заузврат могу бити генератор нове глобалне кризе финансијских пропорција. Овај рад се у потпуности залаже за снажан регулаторни приступ базиран на некој од форми глобалног консензуса, узимајући у обзир чињеницу да су национални, регионални и глобални интереси и везе интердепендентни, са циљем повратка поверења у систем гарантованих банкарских дејности.

Кључне речи: дејности, банке, криза, гаранције, секвестрација, национализација, одређивање, Кијар.

I Увод – Где је нестало право, ко га је изгубио и да ли икоме треба?

„Конзервативац је особа која нове проблеме решава на стари проверени начин.“

Роналд Реган,
некадашњи Председник САД

Могуће је да слика вреди хиљаду речи као што тврди стара Кинеска изрека, такође да када се у раду цитира мноштво снажних порука да се најчешће ништа и не поручује. Ипак, свесни свих ограничења, Полазиште нам одмах омогућава да дамо одговор на следеће питање. Да ли је могуће кризу проневерених депозита и кредибилитета неких од Кипарских банака, али и саме државе, Европске уније (ЕУ) и глобалних финансијских институција пре свега Међународној монетарног фонда (ММФ) дефинисати као до сада нешто невиђено и толико ново да се не може ни схватити? Пре би се могло рећи да на „Зайаду ништа ново“, што су речи и порука писца Ериха Марије Ремарка. Од када су измишљене банке могу само да одаберу два алтернативна сценарија. Први је логичан, пожељан и добар, да чувају вредност депозита, гарантују их или да их проневере и оштете депоненте. У конкретном случају су депозитари преварени, мада је ово тек почетак, а крај се не назире. Банке тргују поверењем, ако нема поверења нема банака и то је крај приче.

II Интереси међународних поверилаца у дужничкој кризи на Кипру

*„Увек треба припремати план бишке,
иако знамо да ни једна бишка не иде по
плану.“*

Наполеон Бонапарта

Иницијални договор постигнут везано за дужничку кризу на Кипру да ова држава мора остварити циљеве које су јој наметнули међународни повериоци до краја 2016. Већ после пар дана негативних реакција на Кипру али у самој политичкој и стручној јавности ЕУ и широм света, посебно из САД, овај рок је померен на 2018. годину. То је доказ да се све може мењати и да је све подложно променама, када то интереси намећу. Остаје отворено питање шта је почетни и шта крајњи датум, јер је и то последица интереса и утицаја, наметања решења и трулих компромиса, па шта победи. Очигледно да су се међународни повериоци у року од само пар дана уверили да је финални рок постављен до 2016. године да на неки начин консолидују своје државне финансије није био реалан. Финансијска инјекција од 10 милијарди долара на почетку 2013. недовољна да се већ 2016. оствари примарни буџетски суфицит од 4% националног БДП-а. Рећи данас шта ће бити 2016. односно 2018. није превише пророчки, јер стварно то нико не зна. Зна се једино да је план ублажен чак и брже него што је донет. Кредитори су брзо увидели да је потребну Кипру као дужнику креирати додатни временски маневарски простор за смањење дефицита како би се створио простор за привредни раст. Влада Кипра одмах је поздравила такву добру и радосну вест.¹

Током периода економског, социјалног и друштвеног прилагођавања иницијално се предвиђа отпуштање 4.500 људи у државној и јавној служби, док је првобитно било планирано смањење за 5.000 радних места. Такозвани програм „реформи и штедње“ а у суштини опадања и рестрикција, примерно се усмерава на смањење плата у јавном сектору и пензија за 3%, као и подизање границе за одлазак у пензију са 63. на 65. година. Од 25. марта до 1. априла 2013. године протекло је пар дана, сасвим довољно да гро учесника у овој игри „Руског рулета“ схвати да сви губе. Договор постигнут у ноћи која је претходила 25. марту је лош, јер обавезно штити новцем из фондова УЕ депозите до 100.000 евра. Кипар остаје до даљег у Еврозони, али нико не зна када је то до даљег. Свака топ листа има оне на врху и на дну, на врху најуспешније, на дну кандидате за испадање што су до сада били Грчка, Ирска, Шпанија и

1 ХРТ Телетекст, *Вијести из ЕУ-а*, Хина, 182 ХТВ 2 – ТТХТ, 4.4.2013, 18:29:43.

Португалија. Модел је „иновирани“ на иновативан начин. Циљ је да гро извора финансирања вађења из дужничке кризе дође ван банкарског сектора – конкретно да то учине сами депоненти, који нису криви, већ су криве банке које су својим криминалним радњама уз активну асистенцију и креативну повоћ регулаторних тела проневериле депозите и шеме гаранција депозита. То је стварно нови концепт у финансијском и банкарском праву. Депоненти су већ оштећени. Део имовине у облику депозита је секвестриран, или национализован, или можда чак и експост опорезован. Када су банкари, Влада Кипра, ЕУ и повериоци увидели да свака од наведених мера није довољна почели су да комбинују већ знане до сада као и будуће методе. Тако је стварно нови метод насила конверзија депозита у банкама у акције неликвидних банака које ће потом отићи у стечај. Мада то није далеко од модела стечаја четири највеће банке у Србији.

Да ли је могуће увести опорезивање депозита изнад 100.000 евра по стопи од 9,9% и испод те суме гарантованих депозита са 6,75% остаје отворено питање јер се порез уводи накнадно. Депонент није у позицији да пре тога може финансијски планирати односно прихватити пореску обавезу, што је у случају банкарских депозита основна поставка – елемент добровољности. Очигледно да је Кипарска влада а што није ни чудо доста научила из „*уникалној* *пакозваној* *српској* *модела* *стечаја* *четири* *велике* *банке*“, који је био кључни носећи стуб „*успеле* *приватизације* *у* *Србији*“, која је успела као пројекат али је крахирала национална економија.

Тако су и Кипрани одабрали према формули да све своје ђубре ставе под тепих пар банака, међу којима ће изгледа највећи по свему бити Лаики банка. Банка друга по величини брзо је демонтирана. Неки облике здраве имовине пребачени су у такозване „*здраве* *банке*“, депозити који не стварно више не постоје јер је све потрошено, мисли се на осигуране (део новца из пакета помоћи ЕУ, ММФ и других кредитора као и будуће пореске приходе) пребацили и још ће годинама пребацивати у такозване бар сада здраве банке. Сам ће 4,2 милијарде долара оставити у „*лошим* *банкама*“, то јест за толико ће оштетити велике депоненте за почетак, даље ће се сазнати када се дешава и како се дешава. Потом ће неке банке реструктурирати. То у преводу значи да ће бити оштећени акционари и власници обвезница. Потом ће неосигурани депозити и у тим „*добрим* *банкама*“ изгубити иницијално 35% вредности, уз стратегију даљег спајања и концентрације банака углавном под окриљем највеће банке – *Bank of Cyprus*.

III Сутра гостује циркус и у нашем граду

*„Евройом се шири баук, баук
несијурности дейозија, банкарске
кризе и ланчаних стечајева.“*

Аутор

Ову сентенцу није изрекао драг Лењин а могао је, а остаје отворено питање шта би рекао господин или друг Рудолф Хилфердинг, пошто многи Розу Луксембург повезују са државицом Луксембург као пореским рајем на неки начин, иако унутар ЕУ. Очигледно да ништа није почело са претњом стечаја усмереном на Грчку, нити ће се завршити сломом депозита на Кипру. Пред нашим очима се одвија домино ефекат ланчаних криза које се преливају из шупљег у празно у реалном времену. Министри финансија Еврозоне налазе управо у фази откривања рупе на саксији – а то је увођење различитих шема и модела гарантовања депозита. У фокусу је креирање лествице ранга кредитора, као да је то нешто ново што до сада нисмо знали, али између знати и тиме се правити препаметан и нешто имплементирати у пракси предуг је пут. Министри финансија Немачке и Француске веома лако и са задовољством Кипру лепе етикету „казино банкарсџија“. Првобитна очекивања реакције јавности и тржишта су била преоптимистичка. Све је деловало да ће у Еврозони бити мирно, да неће бити превелике трке за подизањем депозита што се и десило стварно. Ипак, аналитички институти и стратешки центри везане за јавне институције, лобије и приватне интересне формалне и неформалне групе још нису у стању да проникну шта ће се дешавати са проблемом оштећених великих депонената, какве ће бити њихове реакције, колика снага и какви ће конфликти настајати, нови проблеми. За сада све делује као пред цунами талас. Криза се бар површно гледано контролише. Ипак сматрамо да ће тај повратни талас бити не превише висок, али ће постепено расти, дуго трајати, преплавити све и скоро да неће бити решења. У сваком случају свима је јасно да Кипар више нема перспективу економског раста, а ускоро ће то важити и за саму Еврозону.² Уведене су контроле капиталних трансакција, кредитних аранжмана, подизања готовине, трансфера у иностранство. Све ће то блокирати привредну активност. Већ почињу јавне прозивке да се Влада Кипра подвргне јавног истражи пред Врховним судом да би се видело – шта је ко знао, када, како и колико, ко је коме и како помогао да се спасе пре кризе, и ко је одговоран за то где су сада, а где ће бити

2 *The Cyprus bail-out A better deal, but still painful*, 25.03.2013, 4:34 by Charlemagne, Brussels. Вид. на адреси: <http://www.economist.com/blogs/charlemagne/2013/03/cyprus-bail-out>, 4.4.2013.

одговориће време. Контракција банкарског сектора ће бити пребрза и са исувише бола, а када ће се завршити и какве ће последице имати по државу, бизнисе, грађане и друштво сам Господ Бог зна.

IV Прање новца, борба против корупције и нов облик кривичне одговорности у САД за таква дела: поуке за праксу у ЕУ

Шта се десило на Кипру и шта ће се тек дешавати биће решено оном сентенцом „*Да Бої да живели у узбудљива времена*“. Кипарске банке су биле под монетарном контролом Централне банке Кипра и Већем за управљање Европске централне банке. Све огољени надзор до надзора, супервизија до супервизије, пруденциона контрола до пруденционе контроле. Уз то, сви се куну и величају регулаторна тела и институције као Свети Грал и решење над решењима. Након тога сруши се цео систем на Кипру и део европског монетарног система у тој држави.

Финансијске и регулаторне институције су увек веома стабилна када сама стабилност није на тесту. Велики тестови стабилности увек доказују да су такве институције генерално импотентне и сасвим нефикасне за решавање нових криза за које нема искуства а још мање институционални и креативни капацитет и финансијску снагу. У суштини свака финансијска криза је нова, по својој природи. Претходно посебно важи када се демонтира један систем на глобалном и регионалном плану као што је то био систем Бретон Вудса, односно Међународног монетарног фонда и Светске банке са једним сценаријом и врстом улога. Сада настаје нови глобални финансијски систем о коме скоро да и нема дебате. Између редова назире се размишљања – да ли се креира спонтано из кризе или да настаје по сценарију. Наше је очекивање да ће то бити систем који ће настајати из хаоса глобалне економске и финансијске кризе пост-глобализационог доба, а не неке превише свесне и далекосежне визије ружичасте будућности. И поред свих модела квантитативних финансија и управљања финансијским ризицима, кризе долазе ненадано, непредвидиво, увек о новој форми.

Чињеница је да Кипар због споразума о избегавању двоструког опорезивања (са Русијом, другим земљама које су настале из Совјетског савеза) са пореским стопама које одговарају опсегу у Луксембургу и на Малти нешто што смета Немцима који ту немају депозите, мада свакако то није сметало оним Немцима који су их држали. Правни систем и рачуноводствена пракса на Кипру се ослањају на Енглеско право. Много Руске приватне и државне фирме користиле су такве погодности (образовани запослени, географска позиција, порески рај, разуђене

финансијске институције, и сл.). Када су Влада Кипра, држава, и свако ко је стигао, трошили туђе депозите проблема није било. Ох, како је лепо трошити туђе и незарађено, али увек на крају Ђаво дође по своје. Свака финансијска криза па и ова има велики цену прихватања мера финансијске консолидације.

V Централна банка, пруденциона контрола, Базел II и супервизорски оквир ЕУ

Питање је због чега је за Немце био атрактиван успешан напад на секвестрацију депозита на Кипри? Или нешто прецизније – где је почетак краја или крај почетка? Интерес у Немачкој је у дефинисан радикализацијом предизборне кампање. На изборима 2013. године има веће шансе да добија партија која се оштрије зариче и унапред обећава да неће финансијски помагати зајмом Кипар да би спасла руске олигархе који перу новац. Да ли је прање новца доказано то је сасвим друго питање. Последица је да је штета за банкарски систем непоправљива. У сваком случају након оваквог потеза расте ризик за депозите широм Европе. Потом ће то погоршати рецесију, са опасношћу призивања колапса банкарског и финансијског система, консеквентно и економске катастрофе. Да ли је пешкир предаје бачен у ринг Евроzone, време ће одговорити. Колапс системе депозита на Кипру, следствено банкарског, финансијског, економског, свакако и политичког и друштвеног система указује да је ово циркус типа – *Данас на Кипру, сутра широм Европe*. Између редова има чак непотврђених анализа да су „моћници“ само тестирали како ће даље топити туђе депозите широм ЕУ који су већ потрошени у значајном делу. У суштини новца на рачунима има делимично или значајно мање од тога, али нема роба која су основ истог тог новца који је без покрића.³ На Кипру остаје отворено питање ко је знао и ко ће и да ли ће кривично гонити оне који су знали, требали да знају. Да додатно поједноставимо по толико величаном принципу „*командне одговорности*“ да су одговорни што су знали а нису спречили, а да ако нису знали одговорни су једнако што нису знали.

VI Ко је најбогатији када национална економија пропада?

Одговор је трагично и апсурдно али логично јасан, да су најбогатији управо најсиромашнији. Штеде и понашају се економски рационално. Што би рекао мађарски психолог и економиста средине

3 Cyprus The finance minister throws in the towel, 2.4.2013, 21:26 by K.H., Nicosia. Вид. на адреси: <http://www.economist.com/blogs/charlemagne/2013/>, 4.4.2013.

20. века Георг Катона – „Сиромашни су најбољатији, ако од свакој узмемо њо мало, за нас ће бити досија“. Да ли су банке на Кипру са вишеструко већом активом односно имовином од друштвеног производа? јесу, али је то случај широм Европе. Да ли у кипарским банкама има опраног новца? Има и то много, што не значи да у банкама широм ЕУ више нема опраног новца. Уочава се да нигде нису покренуте озбиљне истраге и донете извршне пресуде. Цели тај галиматијас све више личи на следећи сценарио. На недавно питање новинара БиБиСија да је исувише опраног новца Руских олигарха у Кипарским банкама грчки економист, родом кипранин, иначе одавно носилац Нобеловог лауреата за економију и професор на високо угледној Лондонској школи економије и политичких наука. Проф. Ц. Писаридес је лаконски одговорио следеће. Да му цела та прашина и прегрејана дебата личи на причу о пацовима за које сви тврде да су их видели и да би сви о томе требали знати све. Јесте, каже професор, сви тврде да их има исувише, сви знају много о томе, али нико скоро није видео ни једног пацова. Исто тако и овде и поред монетарне, ревизорске и пруденционе контроле кипарских и европских институција нема пресуда о прању новца, тако да је одбацио даљу расправу на ту тему. Да ли је могуће оправдати увођење пореза на депозите екс-пост? Могуће је, али са аспекта пореског права, правне сигурности депонената мера је неприхватљива. Јуче у Грчкој, данас на Кипру, већ при крају дана у Португалу и Шпанији, зашто не већ ујутру и Италији и Француској, а ни Велика Британија није далеко. Генералне логика јавности јесте – ма то је проблем тамо и мени неће пасти на главу. Логика је добра али не важи у конкретном случају. Ако у продуженом периоду не буде довољно новца за спасавање кипарских банака, још мање ће бити за стабилизацију банкарских система водећих земаља ЕУ.

У суштини исувише велика депозитна маса у свету, посебно развијеном се сасвим одвојила од реалног света материјалних ограничења (храна, енергија, животна средина...). У случају већих поремећаја могуће је предвидети блокирање робних и финансијских берзи и потпуни протекционизам над природним ресурсима којима нација односно група нација располажу, уз ослањање на војну сили у супремацију. За ЕУ су на пример могући алтернативни сценарији од реалног изостанка плаћања односно секвестрације-национализације депозита до инфлације (овај сценарио је почео да користи Јапан од априла 2013). За штедишу је депозит у банци његовог потраживање а за банку дуг. Уз каматне стопе испод стопе инфлације (мислимо на стварну стопу инфлације а не на статистичку и стварну каматну стопу, као што је случај у Србији где су реалне каматне стопе негативне) тада је већ могуће за пар година имати исте ефекте топљења депозита као што су у Кипри настали у тренут-

ку. Процењује се да ће у Британији бити исти ефекат у периоду од три године.⁴

VII (Не)гарантовани банкарски депозити на Кипру

Гаранција се може а и не мора поштовати, као и све друго, што је у великој мери дефинисано системом реалних и правних санкција, који се управо топи пред нашим очима као и ледена капа на Арктику. Систем гаранције банкарских депозита настао у време Велике кризе у САД 1930-их, поново постао помодан 1970-их и после 2003. године. Шеме гарантовања депозита могу водити томе да банкарски улази у нове ризике које без такве заштите не би преузимали, што опет чини систем ризичним и склоним колапсу. Када монетарне власти на националном нивоу креирају прагове осигурања депозита генерално испод 100.000 евра или Долара, водиља им је процена опасности бекства депозита преко ноћи. Генерално је неписано правило да чак и минимално бекство депозита од 10% глатко обара банкарски систем и доводи до колапса националне економије. Изазвати панику да 10% депонената то учини није превелика уметност. Сама шема осигурања депозита може бити делимично ефикасна ако је у питању једна банка која није гигант, али у случају више банака са великом активом нема чак никаквог ефекта. Ризик је као и пандемија, почиње ту и тамо. Потом се шири галопирајући, на цео банкарски систем, затим на друге финансијске институције и на крају слама национални буџет и дестабилизује главне трговинске партнере.

VIII Снажна банкарска регулатива – решење или призивање Ђавола

Свака нација може одабрати снажну банкарску регулативу. То јесте скупа и, софистицирана солуција. Захтева развијено право, институције, високо образоване појединце и јавну подршку. Такав строг режим пословања банака треба бити уско фокусиран на осигурање депозита против ризика, уз развијен мониторинг централне банке, мада и такав режим може изазвати нове кризе. Камате ће бити све ниже, потом ће бити испод стопе инфлације и капитал ће бежати тамо где су услови бољи (нема контроле порекла новца, порески рајеви, и сл.) па се нације поново суочавају са бекством депозита.⁵

4 *Euro zone crisis What will savers do?* 17.03.2013, 10:52, by *Buttonwood*. Вид. на адреси: <http://www.economist.com/blogs/charlemagne/2013/>, 4.4.2013.

5 *Euro zone crisis What does a guarantee mean?* 19.3.2013, 15:53, by *Buttonwood*. Вид. на адреси: <http://www.economist.com/blogs/charlemagne/2013/>, 4.4.2013.

IX Уместо закључка

Има две линије резоновања. Прва, „...*да ни један њојединац, њородица, фирма или држава на дући рок не моју њрошићи више него шњо зарађују, јер ће ошњи у сшечај*“ (1976, Жак Дела Розије, тадашњи генерални директор ММФ). Овај приступ свакако указује да је могућ стечај не само у ЕУ и целе ЕУ него и глобалне привреде, а зашто да не? Свако ко преузима већи ризик него што може да га финансира суочиће се са губитком на крају. Лепо речено, посебно када то изговара Немачка влада. Немци замерају скоро свима да живе изнад својих могућности. Посебно немачки политичари (Меркел, Шојбл) одбацују критике уз аргумент да спроводе само разумну политику да свако сноси свој трошак. Пошто је већ познато да су Французи стручњаци за пореске утаје и прање новца, на чијем су челу углавном министри који би то требали да то сузбијају. Дотични Французи су искористили кипарску кризу до поново учине популарним стари термин „*њорески рај*“, земље у којима су пореске стопе ниске а камате на депозите високе, па Руси долазе ли долазе. Долазак Тројке (ЕУ, ЕЦБ, ММФ) на Кипар није крај почетка него почетак краја. План је нешто што се треба одвијати наредних четири до шест година, сигурно и дуже, а ди ће се учесници држати обећања и колико ће кредитори, депоненти и акционари бити спремни да поднесу губитке одговориће време. Вредност депозита и акција ће се и даље топити. Суштина економске политике и у овом сегменту да је реч политика значајније од термина економска, тако да лидери ЕУ приступају проблему по шеми топло-хладно а реагују према принципу кренистани. Политика је узрочник ових проблема, политика је ингредијент, политика доприноси њиховом решавању и нерешавању. Пробијен је звучни зид недодирљивости депозита. Уводи се опорезивање депозита што се може свакако сматрати смртним грехом капитализма. Преседан данас, сутра већ може бити широко распрострањена пракса. Поставља се основно питање шта остаје од тржишта и капитализма када се уништи реална штедња и поверење. Банке тргују поверењем. Очигледно је да новца у оптицају и на депозитима има све више, али покрића у реалним вредностима и поверења све мање, тако да је са топљењем депозита нестало и право.

Branko Ž. LJUTIĆ, PhD, CA, CPA
Authorised Auditor and Professor of Finance

BANK DEPOSITS CRISIS IN CYPRUS: SEQUESTRATION, NATIONALIZATION, TAXATION, EXCHANGE OF DEPOSITS WITH SHARES

Summary

This paper investigates the legal and regulatory framework of the Cyprus banking, financial, economic and political crisis. Using a narrowly focused analytical approach it analyzes the sequestration and taxation of bank deposits, eventual deposit to equity swaps, but all with a same abrupt and unacceptable agenda of the arbitrary politics dominance over the law and economic logic of the free market economy based on the strong institutions and legal system. Further exploration suggest that differentiated approach to guarantee deposits below 100,000 Euros, and to convert larger into equity of non performing and really defunct and bankrupt banks is the best road to hell. As Marxian theoretician and statement Vladimir Ilich Lenin once said: That over the Europe is spreading the hell, the hell of communism, this sentence is now rephrased that over the Europe and worldwide there is an ever increasing spare of the banks and banking systems which are approaching collapse. Overall our findings are offering conclusion that strict anti-money laundering and anti-bribery criminal prosecution should be universal, otherwise does not make any sense. National central banks, as well as European Central Bank, monetary and banking control and supervision, as well as prudential control are proved to be totally impotent over the last few years especially regarding rising budgetary deficits, which could be the cause of the future banking crisis of gigantic proportions. This paper is unequivocally arguing in favor of strong regulatory approach based on some or another form of global legal consensus, since aspects of national, regional and global are intertwined. It is obvious that the volume of money in circulation and of bank deposits is drastically increasing, while at the same time backing in real values and creditability is shrinking on the fast pace, and consequently with the melting down effect on deposits the law is disappearing.

Key words: deposits, banks, crisis, guarantee, sequestration, nationalization, taxation, Cyprus.